

'Ouwe kerk minder goed in markt'

MHD 12-1-17

Nog geen koper voor St. Franciscus Xaverius * Oud Enkhuizen: gebouw juist van grote waarde

De rooms-katholieke St. Franciscus Xaveriuskerk aan de Westerstraat in Enkhuizen.

FOTO OUD ENKHUIZEN

Paul Gutter
p.gutter@hoilandmedia.combinatie.nl

Enkhuizen * De oude weeshuizen aan de Westerstraat 109 en 111 mogen dan binnenkort van eigenaar verwisselen, voor de naastgelegen St. Franciscus Xaveriuskerk heeft zich nog altijd geen serieuze overnamekandidaat gemeld. „Kennelijk lagen die twee andere gebouwen wat beter in de markt dan een ouwe kerk”, zegt voorzitter Ton Endhoven van het parochiebestuur.

Eind 2015 was het parochiebestuur nog in gesprek met een projectontwikkelaar 'met affiniteit voor Enkhuizen'. Endhoven: „Maar met die partij is het uiteindelijk niks geworden.” Nadien waren er nog wel andere gegadigden en ging zelfs het gerucht dat de kerk verkocht was. „Het zou leuk zijn als ik ja had kunnen zeggen, maar het is niet zo.”

Toch heeft Endhoven goede hoop dat de verkoop van de twee weeshuizen en de aantrekkelijke economie kansen biedt om ook de kerk aan de man te brengen. „We hebben wel wat tijd. We doen op dit moment niets meer aan het oude gebouw, dus hebben we ook weinig kosten. We betalen de verzekeringen, maar hoeven het bijvoorbeeld niet meer te verwarmen.”

In februari 2015 kondigde Endhoven nog aan een sloopvergunning aan te zullen vragen als het gebouw niet wordt verkocht. „Dat is nog steeds een optie. Voor ons is dit een dure molensteen om onze nek, die er wel een keer af moet. Maar ik verwacht niet dat het zover hoeft te komen.”

Mocht dat toch gebeuren, dan vindt het parochiebestuur Oud Enkhuizen op zijn pad. Voorzitter Klaas Koeman: „Het bestuur van de katholieke kerk heeft lang volgehouden dat de kerk in zodanige slechte staat was,

dat deze gesloopt moest worden. Dat standpunt is inmiddels weerlegd. Natuurlijk zit er hier en daar een scheur in het metselwerk of in de vloer, maar dat is bij een gebouw zoals deze kerk heel normaal. Er is ook geen enkel veiligheidsrisico of sprake van extreme onderhoudskosten.” Dat de kerk niet of nauwelijks van cultuur-historische waarde zou zijn, is volgens Koeman ook onzin. „Die bewering werd gedaan zonder enig onderzoek, dus dat onderzoek heeft Oud Enkhuizen maar gedaan. Gerrit Vermeer heeft voor ons een uitgebreide studie naar het gebouw verricht en de cultuur-historische waarde blijkt hoog.”

Architect

De architect, Nicolaas Molenaar (1850-1930), behoorde tot de belangrijkste volgelingen van de beroemde Pierre Cuypers. „Hij heeft veel kerken gebouwd. De Sint Bonaventurakerk in Woerden, de Sint Bonifatiuskerk in Rijswijk en het Canisiuscollege in Nijmegen zijn zelfs rijksmonumenten. De kleinere, intiemere en eenvoudiger opgezette St. Franciscus Xaveriuskerk uit 1885 is juist een goed voorbeeld van zijn latere werk”, aldus Koeman.

De St. Franciscus Xaveriuskerk is een gemeentelijk monument en bovendien beschermd stadsgezicht. Parochievoorzitter Endhoven realiseert zich dan ook dat een sloopvergunning niet snel verstrekt zal worden. „Ik snap ook Oud Enkhuizen, maar feit blijft dat wij het gebouw niet meer konden opbrengen. Dus hopelijk komt er een knappe oplossing, dan zijn wij er ook vanaf.”

Het Cuypersgenootschap heeft haar jongste nummer van het Cuypersbulletin bijna volledig gewijd aan het rapport van Gerrit Vermeer. Via de website van Oud Enkhuizen is het blad gratis te downloaden.